

FOTEFAR
MOT NORD

Fotefar mot nord

Temarute 3

Samisk historie

"Gå mot lyset - gå mot nord" sier den norske forfatteren Rolf Jacobsen. Lyset i nord har gjennom tidene inspirert utallige kunstnere til å beskrive landsdelen. - i bilder, ord og toner;

Stormene brøler i regntunge høstkvalder og pisker havet hvitt. Mørketidens blålys stemmer landskapet i moll. Nordlysets flammer kastes fargesprakende ut i stjerneklare vinterner. De første, spinkle solstråler bringer igjen bud om en kommende vår, før nettene blir lange og lyse, og midnattsola forgyller naturen – mer og mer jo lenger nord man kommer. Været og lyset skifter fort her nord. Sjelden vet man hva dagen virkelig bringer.

Golfstrømmen som smyer seg langs Nord-Norges kyst gir liv og isfrie havner til og med på vinterstid, der det ellers ville vært tundra og permafrost.

På hver en frodig flekk bor det folk. Rike landbruksområder, små bondegårder og lune klynger med trehus. De ligger ofte ensomt, men helst samlet i bygdesamfunn og tettsteder eller sjarmerende fiskerlandsbyer. Glass og betong er forbeholdt byer og de større stedene.

Landskapet er utrolig variert og skifter mellom runde fjell, sylspisse alpetinder og store skiferplatåer. Innimellom ligger elver og fossfall, frodige daler, store skoger og mektige vidder. Fjordene skjærer seg vei inn i landskapet. Mørke og grå i storm, milde og blå i stilla.

Utenfor ligger øyriket. Knapt noen del av landet er så rikt på øyer som det nordlige Norge. De største er bebodd, men fortsatt har sjøfuglene de aller fleste helt for seg selv.

Fotefar mot nord viser kulturminner fra de 103 kommunene i det nordlige Norge, fra Snåsa og Namdalseid i Nord-Trøndelag til Grense Jakobselv i Finnmark.

Temaene favner: Historiske vandring gjennom alle tider. Den 2. verdenskrig. Samisk historie. Tidligere tider i nord - med kulturminner fram til opplysningstiden på 1700-tallet og den mektige og vidtomspennende kystkulturen.

For hvert Fotefar er det laget egne hefter som hjelper til med å få maksimal utnyttelse av turen. Heftene inneholder detaljinformasjoner og engasjerende historie om Fotefarene – ofte også andre opplevelser i områdene. Fotefar-heftene kan kjøpes på de lokale turistkontorene. Der vil du også få fylkenes aktuelle ferieguider.

Ikke alle de 103 kulturminnene kan nås til enhver årstid. Mange ligger dessuten utenfor allfarvei og krever at en beveger seg i tildels ulendt terreng. Med bil, riktige klær og sko og en god porsjon nysgjerrighet gir imidlertid *Fotefar mot nord* anledning til mange spennende og interessante opplevelser. Det er slett ikke nødvendig å oppsøke absolutt alle stedene på tema-rutene. Avstikkere og alternative ruter byr på muligheter for rundturer og koblinger mellom ulike tema.

Vi har valgt å følge temarutene i *Fotefar mot nord* fra syd til nord, men de kan like gjerne foretas i motsatt retning – eller om man vil; ta deler av turene.

Med temarutene, fotefarheftene og fylkenes ferieguider i bagasjen er du godt rustet for interessante opplevelser.

God tur!

